

KÚRIA

Bfv.I.1820/2015/10. szám

A Kúria Budapesten, a 2016. év március hó 8. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A kényszerítés büntettének kísérlete miatt folyamatban volt büntetőügyben az **I. rendű és a II. rendű** terheltek által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Szolnoki Járásbíróság 10.B.917/2013/28. számú, valamint a Szolnoki Törvényszék 1.Bf.591/2014/17. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Szolnoki Járásbíróság a 2014. február 5. napján kihirdetett 10.B.917/2013/28. számú ítéletével bűnösnek mondta ki

- I. rendű terheltet 2 rendbeli társtettesként elkövetett kényszerítés büntettének kísérletében [1978. évi IV. törvény 174. §] és ezért halmazati büntetésül egy év börtönbüntetésre és a közügyektől kettő év eltiltásra ítélte azzal, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható;

- II. rendű terheltet 2 rendbeli társtettesként elkövetett kényszerítés büntettének kísérletében [Btk. 195. §] és ezért halmazati büntetésül tíz hónap - végrehajtásában három év próbaidőre felfüggesztett - szabadságvesztésre ítélte azzal, hogy a szabadságvesztést végrehajtásának elrendelése esetén fogházban kell letöltenie és abból a büntetés kétharmad részének, de legalább három hónapnak a letöltése után bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett a II. rendű terhelt által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról és a bűnügyi költség viseléséről.

A bejelentett fellebbezések alapján másodfokon eljáró Szolnoki

Törvényszék a 2015. május 8. napján jogerős 1.Bf.591/2014/17. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta; megállapította, hogy **az** I. rendű terhelt visszaeső és **a** II. rendű terheltnek a szabadságvesztést végrehajtásának elrendelése esetén börtönben kell letöltenie, azzal, hogy abból a büntetés kétharmad részének, de legalább három hónapnak a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra; egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A jogerős ügydöntő határozatok ellen a terheltek az Országos Bírósági Hivatal elnökéhez címzett beadvánnyal éltek, az azonban tartalma alapján felülvizsgálati indítvány.

Indítványuk - és annak kiegészítései - tartalma szerint a Be. 416. § (1) bekezdés b) és c) pontjában foglalt okokon alapul.

Abban elsősorban arra hivatkoztak, hogy az ügy másodfokú elbírálásában olyan bíró vett részt, aki az ügy elsőfokú elintézésében is részt vett, mivel a másodfokon eljáró bíróság tanácsának elnöke hitelesítette aláírásával az elsőfokú bíróság nyomozási bírója által a II. rendű terhelttel szemben kibocsátott nemzetközi elfogatóparancsot, és részt vett a II. rendű terhelt előzetes letartóztatása tárgyában hozott nyomozási bírói határozat másodfokú elbírálásában is, így részint kizárt bíró vett részt az ügy másodfokú elbírálásában, részint a másodfokon eljáró bírói tanácstól nem volt elvárható az elfogulatlan döntés.

Sérelmezték azt is, hogy a másodfokú bíróság az ítélet szóbeli indokolásában nem minden körülményre tért ki, nem foglalkozott az elsőfokú ítéletben fel nem oldott ellentmondásokkal, és sérült az az alapelv is, mely szerint a kétséget kizáróan nem bizonyított tény nem értékelhető a terhelt terhére.

Indítványuk kiegészítésében pedig arra hivatkoztak, hogy az eljárás egyik tanúja, **T1**, a területileg illetékes adóhatóság igazgatóhelyettese testvére annak az ügyésznek aki a nyomozás során az ügyben már határozatot hozott, ezt összeférhetetlenségnek tartva. Emellett megítélésük szerint a 10.B.917/2013/25. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben a tárgyaláson elhangzott és az ügy szempontjából lényeges tények nem szerepelnek, a jegyzőkönyvi hiányosságok ellen azonban nem emelhettek kifogást, mivel ahhoz csak az elsőfokú ítélet kihirdetését követően, hosszú idő eltelte után jutottak.

Az I. rendű terhelt az indítvány újabb kiegészítésében közölte, hogy az ellene folytatott eljárás idején aktív alkotmányvédelmi (nemzetbiztonsági szolgálati) jogviszonyban állt, így az eljárás lefolytatására sem a Szolnoki Járásbíróság, sem a Szolnoki Törvényszék nem volt illetékes.

Ezért a terheltek a megtámadott határozatok hatályon kívül helyezését és új eljárás lefolytatását indítványozták.

A Legfőbb Ügyészség a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak találta.

Eseti döntésre is utalva arra hivatkozott, hogy a nyomozás során elkövetett eljárási szabálysértések miatt nincs helye felülvizsgálatnak, így a nyomozó hatóság tagjaival szemben hivatkozott kizárási okok miatt sem.

Álláspontja szerint T1 testvére, az ügyész a felülvizsgálat tárgyát képező ügyben nem látott el sem első fokú, sem másodfokú ügyészi feladatokat, így a **T1** tanúval esetlegesen fennálló hozzátartozói viszonya irreleváns, esetükben egyébként sem áll fenn a Be. 31. §-ában foglalt kizáró okok egyike sem.

Utalt arra is, hogy a másodfokú bírói tanács tagjai nem minősülnek nyomozási bírónak, ezért a nyomozási bíró határozatainak felülbírálatában résztvevő bíró az ügy érdemi elbírálásából nincs kizárva.

Alaptalannak találta a felülvizsgálati indítványt az eljárt bíróságok tagjainak elfogultságára vonatkozóan is, mivel a bírósági iratokból megállapíthatóan a terheltek által kért iratmásolatok között a sérelmezett tárgyalási jegyzőkönyv is szerepelt, melyet a terhelteknek 2014. május 10. napján kiadtak, így a terheltek nem a jogerős ítélet meghozatalát követően szereztek tudomást az általuk hivatkozott felülvizsgálati okról; azaz az Alkotmánybíróság 25/2013. számú határozatára is figyelemmel ezen körülményre a rendkívüli jogorvoslati eljárásban hivatkozni már nem lehet.

Az indítványnak az indokolási kötelezettség megsértését sérelmező része kapcsán pedig kifejtette, hogy a bíróság a szükséges és elégséges körben tett eleget indokolási kötelezettségének.

Ezért arra tett indítványt, hogy a Kúria a megtámadott határozatokat hatályában tartsa fenn (BF.1870/2015/1.).

A Legfőbb Ügyészség indítványára a terheltek észrevételt tettek. A II. rendű terhelt ismételten megismételte korábbi álláspontját, emellett arra hivatkozott, hogy az adóhatóság által tanúként kihallgatott személyek vallomását az egyéb bizonyítékok nem támasztották alá, és sérelmezte az ügyészség eljárását az előzetes letartóztatása kapcsán is. Az I. rendű terhelt pedig azt hangsúlyozta, hogy az ügyében katonai bíróság lett volna jogosult eljárni.

Az I. rendű terhelt anyagi jogszabálysértésként téves minősítésre is hivatkozott Álláspontja szerint a Btk. 278. § (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés szerint minősülő kényszerítés hatósági eljárásban vétségének minősülhet az elbírált cselekmény.

A terheltek által benyújtott észrevételekre a Legfőbb Ügyészség akként nyilatkozott, hogy álláspontja szerint a hatáskör megsértésére vonatkozó eljárási szabálysértés nem valósult meg, mivel **az** I. rendű terhelt az Alkotmányvédelmi Hivatal főigazgató helyettese által adott tájékoztatás szerint nem tartozik és nem is tartozott az Alkotmányvédelmi Hivatal, illetve annak jogelődje, a Nemzetbiztonsági Hivatal állományába, emellett őt nem katonai bűncselekmény miatt marasztalták el.

Az anyagi jogszabálysértés kapcsán kifejtette, hogy miután a terheltek a hivatalos személyeket a hivatalos intézkedéseik körében fenyegetéssel próbálták befolyásolni, intézkedés meghozatalára kényszeríteni, megvalósították a hivatalos személy elleni erőszak büntetnének törvényi tényállási elemeit, a cselekmény azonban kísérleti szakban maradt, tekintettel a felfüggesztés iránti kérelem elutasítására.

Álláspontja szerint azonban a törvénysértő minősítés nem eredményezte törvénysértő büntetés kiszabását.

A terheltek az ezek okfejtésre tett észrevételeikben ismételten vitatták a Legfőbb Ügyészség álláspontját, és fenntartották a felülvizsgálati indítványban foglaltakat.

.-.-.

A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 423. § (4) bekezdésében írtaknak megfelelően a felülvizsgálati indítvány tartalma szerinti okokra figyelemmel bírálta felül, emellett tekintettel volt ugyanezen törvényhely (5) bekezdése alapján a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában megjelölt - és a terheltek által nem hivatkozott - feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező esetleges egyéb eljárási szabálysértésekre is.

A Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja szerint felülvizsgálatnak van helye a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen, ha a bíróság határozatának meghozatalára a Be. 373. § (1) bekezdés I. b) vagy c) pontjában, illetve II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértéssel került sor.

Azaz a törvényi megfogalmazásból egyértelmű, hogy a felülvizsgálatot megalapozó oknak kizárólag a bírósági eljárásban megvalósult, feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértések minősülnek. Ezért - ahogy arra a Legfőbb

Ügyészség is helytállóan hivatkozott - nincs helye felülvizsgálatnak sem a nyomozás, sem az ügyészi szak során elkövetett eljárási szabálysértések miatt (BH 2015.154.).

Erre figyelemmel a nyomozás során elkövetett szabálysértésekre vonatkozó indítvány a törvényben kizárt.

A Be. 373. § (1) bekezdés II. b) pontja szerint hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés valósul meg, ha az ítélet meghozatalában a törvény szerint kizárt bíró vett részt.

A Be. 21. § (3) bekezdés a) pontja szerint a bíróság további eljárásából ki van zárva, aki az ügyben nyomozási bíróként járt el, a b) pont alapján pedig a másodfokú eljárásból ki van zárva az a bíró, aki az ügy elsőfokú elbírálásában vett részt.

Ezen kizárási okok azonban a másodfokú bírói tanács elnökére vonatkozóan nem álltak fenn.

A II. rendű terhelttel szemben kibocsátott nemzetközi elfogatóparancsot ugyan a tanács elnöke valóban hitelesítette, azonban egyebekben első fokon az ügy elintézésében bíróként érdemben nem vett részt.

Ugyancsak nem eredményezheti kizárását az a tény, hogy a másodfokú bíróság tanácsának elnökeként részt vett a nyomozási bíró határozata ellen benyújtott fellebbezés elbírálásában.

A Be. 12. § (4) bekezdése alapján a vádirat benyújtása előtt a bíróság feladatait - ha e törvény eltérően nem rendelkezik - a nyomozási bíró látja el.

E rendelkezés alóli egyik kivétel az, hogy a nyomozási bíró döntése elleni fellebbezést a megyei bíróság másodfokú tanácsa bírálja el [Be. 131. § (3) bekezdés, 215. § (3) bekezdés]. Ebből következően a másodfokú bíróság nyomozási bíró határozatával szembeni fellebbezést elbíráló tanácsának tagjai nem nyomozási bírói feladatot látnak el. Töretlen a bírói gyakorlat is annak megítélésében, hogy a nyomozási bíró határozatainak felülbírálatában eljáró bíró nem minősül nyomozási bírónak, ezért az ügy érdemi elbírálásából nincs kizárva (BH 2013.328., BH 2010.34.).

Így a Be. kizárási okokat felsoroló 21. §-a a nyomozási bíró határozatát másodfokon eljáró bíróra kizárási okot nem állapít meg, nincs kizárva az ügydöntő határozat ellen bejelentett fellebbezés érdemi elbírálásából.

Nem találta alaposnak a Kúria az elfogultságra alapított indítványt

sem.

A Be. 21. § (1) bekezdés e) pontja szerint bíróként nem járhat el, akitől az ügy elfogulatlan megítélése egyéb okból nem várható el.

A bíró elfogultságára alapozott kizárás iránti bejelentést csak alapos és konkrét okokkal kell alátámasztani, az elfogultság általános szinten történő megfogalmazása nem alkalmas a kizárási ok megállapítására.

Azt a törvényi feltételt pedig, miszerint az ügy elfogulatlan megítélése valamely bírótól nem várható el, csak az adott, konkrét ügy valóságos tényei ismeretében lehet megállapítani és csak olyan feltárt adatok alapján, amelyek a bíró pártatlansága iránti ésszerű kételyt ébresztenei alkalmasak (EBH 2014.B.4.).

Ilyen tényekre azonban a terheltek nem hivatkoztak és ilyenek nem is állapíthatók meg az ügyben.

Emellett - ahogy arra a Legfőbb Ügyészség is utalt - a terheltek által sérelmezett 25. sorszámú jegyzőkönyv másolatát számukra 2014. május 10. napján kiadták, amikor annak esetleges hiányosságairól a terheltek tudomást szerezhettek; ennek ellenére ezt követően nem terjesztettek elő sem kizárási indítványt, sem a jegyzőkönyv kijavítása iránti kérelmet.

A 25/2013. (X. 4.) AB határozat alapján pedig ez a felülvizsgálati ok akkor állapítható meg, ha első ízben olyan konkrét körülményt kívánnak érvényesíteni, melyről bizonyítják, hogy a jogerős ítélet meghozatalát követően szereztek tudomást.

Emellett a másodfokú bíróság elfogultságára vonatkozó terhelti hivatkozás az indokolási kötelezettség megsértését is sérelmezte.

A Be. 258. §-ára figyelemmel a bíróság indokolásában köteles számot adni döntéshozatali tevékenységéről, a felülbíráló bíróság pedig ezt köteles ellenőrizni.

A Be. 373. § (1) bekezdés III. a) pontja alapján pedig hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés, ha a bíróság a bűnösség megállapítása, a felmentés vagy az eljárás megszüntetése, a cselekmény jogi minősítése, vagy a büntetés kiszabása, illetőleg az intézkedés alkalmazása tekintetében indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tesz eleget, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan.

A felülvizsgálat során annak van jelentősége, hogy a bíróság határozatában nyomon követhető-e a bíróság értékelő tevékenysége.

Emellett ez a szabálysértés csak akkor vezethet - felülvizsgálati eljárásban is - hatályon kívül helyezéshez, ha szoros összefüggésbe hozható a bűnösség megállapításával, a felmentéssel, az eljárás megszüntetésével, a jogi minősítéssel, a büntetés kiszabásával, illetve az intézkedés alkalmazásával.

Ilyen hiányosságot azonban a Kúria a másodfokú bíróság ítéletében nem észlelt. A fellebbviteli bíróság szükséges és elégséges körben tett eleget indokolási kötelezettségének, ahogy az elsőfokú bíróság is.

A bizonyítékok értékelése körében levont következtetések helyessége és az értékelés eredménye viszont kívül esik a feltétlen eljárási szabálysértések körén, az már tartalmilag az ügydöntő határozat megalapozottságának felülvizsgálati eljárásban meg nem engedett támadását jelenti (BH 2013.10.).

A Be. 373. § (1) bekezdés II. c) pontjára figyelemmel abban az esetben is megvalósul a felülvizsgálat alapjául szolgáló eljárási szabálysértés, ha a bíróság katonai büntetőeljárás hatálya alá tartozó ügyet bírált el.

Az elbírált cselekmények elkövetésekor hatályban lévő Be. 470. § (1) bekezdése alapján katonai büntetőeljárásnak van helye

a) a katona által a tényleges szolgálati viszonyának tartama alatt elkövetett katonai bűncselekmény,

b) a Magyar Honvédség tényleges állományú tagja által elkövetett bármely bűncselekmény,

c) a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok, valamint a büntetés-végrehajtási szervezet hivatásos állományú tagja által a szolgálati helyen, illetve a szolgálattal összefüggésben elkövetett más bűncselekmény,

d) a szövetséges fegyveres erő tagja által belföldön, valamint e személynek a Magyarország határain kívül tartózkodó magyar hajón vagy magyar légi járművön elkövetett, magyar büntető joghatóság alá tartozó bűncselekménye esetén.

Ezen feltételek azonban **az** I. rendű terhelt vonatkozásában nem álltak fenn.

Az Alkotmányvédelmi Hivatal információs és koordinációs főigazgató-helyettese a Központi Nyomozó Főügyészséget arról tájékoztatta, hogy az I. rendű terhelt nem tartozik és nem tartozott az Alkotmányvédelmi Hivatal, illetve annak jogelődje a Nemzetbiztonsági Hivatal állományába.

Emellett az elbírált cselekmény nem minősül sem szolgálati viszony

tartama alatt elkövetett katonai bűncselekménynek, sem pedig a szolgálati helyen, illetőleg a szolgálattal összefüggésben elkövetett bűncselekménynek; a terheltek a cselekményt az adóhatóság hivatalos helyiségében, velük szemben folyamatban lévő adó-végrehajtási eljárással kapcsolatban valósították meg.

Erre figyelemmel a katonai büntetőeljárás fenti feltételei nem álltak fenn, a katonai büntetőeljárásra vonatkozó szabályok alkalmazásának nem volt helye, így az ezen eljárási szabálysértésre történő hivatkozás is megalapozatlan.

Nem találta alaposnak a Kúria az ügyészre vonatkozó terhelti észrevételeket sem.

A Be. 373. § (1) bekezdés II. d) pontja alapján ugyan feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés, ha a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a részvétele a törvény értelmében kötelező, és ilyennek minősülhet, ha a bíróság tárgyalásán kizárt ügyész vesz részt.

A Be. 31. § (1) bekezdés b) pontja szerint a büntetőügyben ügyészként nem járhat el, aki az ügyben mint terhelt, védő, továbbá sértett, magánvádló, pótmagánvádló, magánfél, feljelentő vagy mint képviselőjük vesz, vagy vett részt, illetőleg ezek hozzátartozója, a c) pont alapján pedig az sem, aki az ügyben mint tanú vagy szakértő, valamint szaktanácsadó vesz vagy vett részt.

T1 tanú sem sértettnek, sem magánfélnek, sem feljelentőnek nem minősül, így a ügyészhez fűződő esetleges rokoni kapcsolata nem lenne kizáró ok.

Emellett a T1 tanú testvére ügyész a felülbírált ügyben sem az elsőfokú, sem a másodfokú bírósági eljárásban ügyészi feladatot nem látott el.

A Be. 423. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban a jogerős ügyszakhatározatban megállapított tényállás az irányadó, és a felülvizsgálati indítványban ez a tényállás nem támadható.

Erre figyelemmel a Kúria a megállapított tényálláshoz még annak esetleges megalapozatlansága esetén is kötve van, és a felülvizsgálat során a vitatott jogkérdések kizárólag az alapeljárásban megállapított tényállás alapján bírálhatók el. A bizonyítékok eltérő értékelésére, eltérő következtetés levonására, bizonyításra, illetve ilyen célból az ítélet hatályon kívül helyezésére nincs törvényes lehetőség.

A terheltek felülvizsgálati indítványa a bizonyítékokra vonatkozó részében alapvetően a felhasznált bizonyítékok helytállóságát,

valamint az eljáró bíróságok bizonyíték-értékelő tevékenységét, és ezen keresztül a tényállást támadta.

Ez pedig a felülvizsgálati indítványban kizárt, ezért az erre vonatkozó hivatkozással a Kúria érdemben nem foglalkozhatott.

Nem foghatott helyt az eltérő minősítéssel kapcsolatos indítvány sem.

A Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja alapján a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor is helye van felülvizsgálatnak, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki, vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak.

Azaz az esetleges hibás minősítés önmagában nem, csupán akkor felülvizsgálati ok, ha a helyes minősítéshez képest a kiszabott büntetés (alkalmazott intézkedés) törvénysértő.

Ugyanakkor a felülvizsgálat keretében a jogerős határozatban kiszabott büntetés sem támadható önmagában, hanem csak akkor, ha a cselekmény törvénysértő minősítése vagy más anyagi jogszabály sérelme miatt szabtak ki törvénysértő büntetést, vagy alkalmaztak törvénysértő intézkedést.

A büntetés törvényessége kapcsán tehát csak akkor van helye felülvizsgálatnak, ha a kiszabott büntetés, annak neme vagy mértéke a Büntető Törvénykönyv valamely mérlegelést nem tűrő rendelkezésébe ütközik (BH 2012.239.).

A másodfokon eljáró Szolnoki Törvényszék ítéletében részletesen megindokolta azt, hogy a cselekmény miatt nem minősül a Btk. 278. § (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés szerint minősülő kényszerítés hatósági eljárásban vétségének, illetve az 1978. évi IV. törvény 242/A. §-a szerinti hatósági eljárás akadályozásának. Erre vonatkozó érveivel a Kúria is teljes mértékben egyetértett.

A Legfőbb Ügyészség ugyanakkor helytállóan hivatkozott arra, hogy az eljáró bíróságok tévesen minősítették a terheltek cselekményeit mind az elkövetéskori, mind az elbíráláskori anyagi jogszabályok alapján kényszerítésnek.

Az 1978. évi IV. törvény 174. §-a és a Btk. 195. §-a a kényszerítés törvényi tényállását azonos módon fogalmazza meg, és eszerint a kényszerítés csak akkor állapítható meg, ha más bűncselekmény nem valósul meg.

Amennyiben tehát a jogellenes magatartás a Btk. Különös Részének egyéb tényállásába ütközik, nem a kényszerítés, hanem ezen

bűncselekmény megállapításának van helye.

Az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény 229. § (1) bekezdése szerint a hivatalos személy elleni erőszak büntettét az követi el, aki a hivatalos személyt vagy a külföldi hivatalos személyt jogszerű eljárásban erőszakkal vagy fenyegetéssel akadályozza, intézkedésre kényszeríti, vagy eljárása alatt illetőleg emiatt bántalmazza.

Az elbíráláskor hatályban lévő Btk. 310. § (1) bekezdése szerint pedig a bűncselekmény akkor valósul meg, amennyiben az elkövető a hivatalos vagy külföldi hivatalos személyt

a) jogszerű eljárásában erőszakkal vagy fenyegetéssel akadályoz,

b) jogszerű eljárásában erőszakkal vagy fenyegetéssel intézkedésre kényszerít, vagy

c) eljárása alatt, illetve emiatt bántalmaz.

Az irányadó tényállás szerint a terheltek a ... Megyei Adóigazgatóságának irodaházában, ügyfélfogadási időben, a velük szembeni végrehajtási eljárás során ügyintézőként eljáró osztályvezető és jogi asszisztens sértetteket megfenyegették, és a fenyegetés élet, testi épségük ellen irányult; cselekményükkel befolyásolni igyekezve a hivatali eljárás eredményét azt akarták elérni, hogy az adóhatóság a velük szemben folyamatban lévő adó-végrehajtási eljárást függessze fel vagy szüntesse meg.

Az 1978. évi IV. törvény 137. § 1. j) pontja alapján hivatalos személy az államigazgatási szervnél szolgálatot teljesítő személy, akinek a tevékenysége a szerv rendeltetésszerű működéséhez tartozik.

A Btk. 459. § (1) bekezdés 11. k) pontja ezzel azonos rendelkezést tartalmaz.

Azaz a tényállásban sértettként megjelölt osztályvezető és jogi asszisztens hivatalos személyeknek minősültek.

Töretlen a bírói gyakorlat annak megítélésében, hogy a hivatalos személy intézkedésre kényszerítése akkor állapítható meg, ha az erőszak vagy a fenyegetés alkalmas arra, hogy a sértett eljárásával összefüggésben olyan tevékenységet fejtsen ki, amelyre egyébként is jogosult volna; az intézkedés tehát az alaki jogszabályoknak megfelel, azonban a passzív alany nem az akaratának megfelelő magatartást tanúsítja.

Erre tekintettel pedig a terheltek cselekménye helyesen hivatalos személy elleni erőszak büntette kísérletének minősül, **az** I. rendű terhelté az 1978. évi IV. törvény 229. § (1) bekezdése, **a** II. rendű

terhelte pedig a Btk. 310. § (1) bekezdés b) pontja szerint.

A törvénysértő minősítés azonban nem eredményezett törvénysértő büntetést.

Az elkövetéskor hatályban volt 1978. évi IV. törvény mind a kényszerítés, mind a hivatalos személy elleni erőszak büntettének alapesetét három évig terjedő szabadságvesztéssel rendelte büntetni.

Eltérő azonban a joghátrány az elbíráláskor hatályban lévő Btk. szerint. Ez ugyanis a kényszerítést ugyancsak három évig terjedő szabadságvesztéssel, a hivatalos személy elleni erőszak büntettét azonban már egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel rendeli büntetni.

Ebben az esetben tehát a II. rendű terhelttel szemben az elbíráláskori Btk. alkalmazása a Btk. 2. §-ára figyelemmel szóba sem kerülhetne, mivel az nem eredményezne enyhébb elbírálást.

A Be. hivatkozott rendelkezése szerint azonban a felülvizsgálat célhoz kötött is, tehát a terhelt javára bejelentett indítvány alapján nem lenne helye a terhelt terhére történő változtatásnak.

Emellett a vele szemben kiszabott büntetés - a tíz hónapi, végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés - is törvényes.

A Kúria mindezekre figyelemmel - miután olyan, a terheltek által nem hivatkozott eljárási szabálysértést sem észlelt, melynek vizsgálatára a Be. 423. § (5) bekezdése alapján köteles - a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a megtámadott határozatokat a Be. 426. §-a alapján mindkét terhelt vonatkozásában hatályában fenntartotta.

A Kúria végzése elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. § (4) bekezdés b) pontja zárja ki. Az ismételt indítvány benyújtásával összefüggő tájékoztatás a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy ez esetben a Kúria az indítvány elutasítására vonatkozó határozatát a Be. 421. § (3) bekezdésére figyelemmel mellőzheti.

Budapest, 2016. március 8.

Dr. Mészár Róza s.k. a tanács elnöke, Dr. Csák Zsolt s.k. előadó bíró, Dr. Soós László s.k. bíró

A kiadmány hitelél:
TóthLné
bíróági tisztviselő